

UCHWAŁA NR 8952/24
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 10 kwietnia 2024 roku

w sprawie wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

Na podstawie art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.), art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378, z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 3 z dnia 27 marca 2003 r. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

Wydaje się opinię do projektu Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030 w odniesieniu do sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, przyjętej uchwałą Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. oraz w związku z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, przyjętym uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 2870).

§ 2

Opinia, o której mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**WICEMARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
MAREK BOGUSŁAWSKI**

(dokument podpisano elektronicznie)

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 8952/24
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 10 kwietnia 2024 roku

OPINIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Na podstawie art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po analizie projektu Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030 pozytywnie opiniuje projekt dokumentu w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ i Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10f ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju gminy jest przedkładany Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

Natomiast zgodnie z art. 10f ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym Zarząd Województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy. Wniosek Gminy Lipnik wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w dniu 15 marca 2024 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ przyjęta uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. nie zawiera ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, gdyż obowiązek ich zamieszczenia został ustanowiony na mocy art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej, jeśli uchwała Sejmiku Województwa określająca zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, została podjęta przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, do sporządzenia strategii rozwoju województwa stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że taka strategia nie będzie zawierać ustaleń i rekomendacji, o których mowa w aktualnie obowiązującym art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 2870). Powyższy dokument wraz ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Powiązanie Strategii z PZP WŚ określone w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030, dotyczących ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie wykazała, że są one generalnie zgodne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Jednocześnie, analiza przekazanego projektu Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030 wskazuje, że jest on spójny ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ w zakresie uwzględnienia w ww. dokumencie celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 wskazanej regulacji).

Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Lipnik jest spójny z celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi, 4. Sprawne zarządzanie regionem.

Cel strategiczny 2. Atrakcyjna przestrzeń do życia i inwestowania jest spójny z celem strategicznym SRWŚ 2030+: 1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.

Cel strategiczny 3. Gmina przyjazna dla środowiska jest spójny z celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi,

Ponadto, projekt Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030 uwzględnia zapisy dotyczące Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Gmina Lipnik należy do OSI Obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz OSI Dolina Wisły.

Niezależnie od powyższej pozytywnej opinii dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Lipnik do roku 2030, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia pewnych korekt i uzupełnień zapisów, o czym mowa poniżej:

Ład przestrzenny

Wnioski z diagnozy przestrzennej zawarte w projekcie Strategii należy uzupełnić o charakterystykę zabudowy na obszarze gminy, informacje na temat tego czy występują kolizje w zagospodarowaniu przestrzennym, czy jest ład, czy chaos przestrzenny, czy zabudowa jest skoncentrowana, czy rozproszona itp.

W wymienionym na stronie 40 celu operacyjnym — Atrakcyjna przestrzeń do życia i inwestowania warto uwzględnić również ład przestrzenny, który jest również bardzo istotnym wyznacznikiem atrakcyjności przestrzeni.

Demografia

na str. 17.

„Na dzień 31.12.2022 r. Gminę Lipnik, według danych GUS, zamieszkiwało ogółem 4849 osób (o 74 osób mniej niż w 2021 r.), z czego 49,37% stanowiły kobiety (2394 ~~osób~~ osoby), a 50,63% mężczyźni (2455 osób). W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 18,8%. Na koniec 2022 r.:

- ~~59,5~~ 59,1% mieszkańców gminy Lipnik jest w wieku produkcyjnym,
- ~~16,6~~ 16,5% w wieku przedprodukcyjnym,
- ~~23,9~~ 24,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.”

na str. 17.

„Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi ~~0,41~~ 0,46 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa (0,52) oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju (0,68).

Warto również zwrócić uwagę, że przyrost naturalny i saldo migracji były ujemne ~~jest ujemny~~ we wszystkich latach z okresu 2017-2022.

na str. 18 i 19.

Proponuje się, aby dodać lub zmienić dane dotyczące prognozowanej liczby ludności, ponieważ poprzednie Prognozy GUS (tj. do 2050 roku dla województw i powiatów oraz do 2030 roku dla gmin) nie przewidywały znacznego wzrostu zgonów, jakie spowodowała m.in. pandemia COVID-19. Obecnie istnieją nowe prognozy demograficzne, tj.: „Prognoza ludności dla województw i powiatów na lata 2023-2060” oraz „Prognoza ludności dla gmin na lata 2023-2040” – opracowane przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku, z których wynika, że liczba ludności znacząco się zmniejszyła w porównaniu do wyników prognozy opracowanej na podstawie danych z poprzedniego spisu ludności.

Z nowej prognozy GUS wynika, że po roku 2022 mieszkańców gminy Lipnik w całym okresie prognozowanym, tj. do roku 2040 będzie systematycznie ubywać. Przewiduje się, że w stosunku do roku 2022 liczba ludności gminy na koniec 2040 roku (w ciągu 18 lat) zmniejszy się do ok. 3 503 osób, tj. o 1 346 osób (27,8%). Natomiast do roku 2030 ubędzie ok. 608 osób (12,5%), a ogólna liczba mieszkańców gminy wyniesie ok. 4 241 osób.

Na tak duży ubytek liczby ludności będzie miał wpływ ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji (wewnętrznych na pobyt stały) w całym okresie prognozowanym. Dodatkowo znacznie pogorszy się struktura wieku mieszkańców gminy, ponieważ udział dzieci i młodzieży w ogólnym zaludnieniu do roku 2030 zmniejszy się do ok. 13%, w wieku produkcyjnym do 56%, a udział osób w wieku poprodukcyjnym zwiększy się do 31% (w 2040 roku poszczególne grupy wieku stanowiąc będą odpowiednio: 11%, 52% i 37%).

na str. 20.

„literówka” — „Według danych GUS na 31.12.2022 r. w gminie Lipnik zarejestrowanych było 339 ~~osoby bezrobotne~~ osób bezrobotnych.”

na str. 24.

„+ wg danych GUS na 31.12.2022r. – 4849 osób ~~zamieszkiwały~~ zamieszkiwało obszar gminy,

„- niski współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w 2022r. wynosił ~~0,41~~ 0,46 i był dużo niższy od średniej dla województwa (0,52) oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju (0,68),”

na str. 26.

Proponuje się wprowadzić dane według nowej prognozy GUS.

„Potencjał demograficzny

- niesprzyjające prognozy w zakresie przyszłej liczby mieszkańców; wg danych GUS przewiduje się, że w Gminie Lipnik na koniec 2030 r. nastąpi:

[1] ogólny spadek liczby ludności aż o ~~473 osoby~~ 608 osób,

[2] znaczny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (~~459 osób~~) (o 502 osoby),

[3] spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym (o ~~63~~ 233 osoby), wzrost osób w wieku poprodukcyjnym (o 127 osób ~~49 os.~~), co świadczy o zjawisku starzenia się społeczeństwa),

- wg prognoz GUS możemy się spodziewać ~~co najmniej~~ corocznie (do 2030 r.) ujemnego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji”.

Kopaliny i osuwiska

Na stronie 29 dokumentu, wkraść się błąd w tabeli z udokumentowanymi złożami kopalin.

Złoże Żurawniki jest tylko jedno i jest to złożo piaskowców. Natomiast złożo dolomitów również o nazwie Żurawniki (przebadane w 1968 r., orzeczeniem geologicznym uznano za negatywne) aktualnie nie figuruje w Bilansie zasobów złóż kopalin.

Kilka razy w tekście użyto niefortunnego sformułowania „pokłady kamienie łamane i bloczne”, które należy przereklamować. Nie ma „pokładów kamieni” lecz są to złoża kopalin.

W gminie Lipnik to udokumentowane złoża piaskowców i surowców węglanowych.

Na stronie 101 dokumentu jest błędny zapis dotyczący ruchów masowych. Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna gminy, sprzyjają osuwaniu się mas ziemnych. Według projektu SOPO (I etap realizacji) na terenie gminy wyznaczono wiele obszarów predysponowanych do powstawania osuwisk, zlokalizowano też 1 osuwisko zarejestrowane.

Turystyka i rekreacja

W opracowaniu pominięto następujące szlaki: pieszy — Chańcza — Pielaszów; samochodowe — „Szlak Architektury Drewnianej”, „Szlak frontu wschodniego I wojny światowej” i „Szlak Przygody — Kraina Trzech Rzek”, co należałoby uzupełnić.

Należałoby skorygować tekst punktu „Turystyka w gminie Lipnik” oraz mapę 10, tak aby oba te elementy były spójne ze sobą.

W 2022 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przyjął Uchwałę nr 4962/22 z dnia 2.03.2022 r. dokument pn. „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”. Z tego opracowania wynika, że przez obszar gminy przebiegać będą dwie trasy regionalne nr 152 i 159, które należałoby w przyszłości

uwzględnić w aktach planowania przestrzennego dotyczących gminy. Szczegółowe informacje na temat tego dokumentu oraz przebiegu tych tras można znaleźć na stronie internetowej <https://www.swietokrzyskie.pro/koncepcja-przebiegu-tras-rowerowych-na-terenie-województwa-swietokrzyskiego/>.

Gospodarka odpadami

W opiniowanym dokumencie zamieszczono „Mapę 2 Regiony gospodarki odpadami w województwie świętokrzyskim”. Należy zaznaczyć, że 26 października 2023 r.

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego podjął Uchwałę Nr LXV/809/23 w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”, w związku z czym należałoby się odnieść do ustaleń tego dokumentu, a nie jego poprzedniej wersji.

Należy skorygować zapis: „Jak wynika z poniższej tabeli z roku na rok wzrasta masa wytworzonych opadów komunalnych przez jednego mieszkańca.” Zgodnie z zamieszczoną tabelą w 2022 r., w stosunku do roku poprzedniego, ilość odpadów komunalnych zmalała.